

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ**

**БАЛАЛАР ХИРУРГИЯСЫ
мамандығы**

ҚР МҚБС

Ресми басылым

Ключевые слова: Государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования; образовательная программа; требования к уровню подготовки слушателей; переподготовка, повышение квалификации.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана 2009

АЛҒЫ СӨЗ

1 ӨЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН ҚР Денсаулық сақтау Министрлігі Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығының медициналық және фармацевтикалық білім беру жөніндегі оқу әдістемелік секциясы.

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 26 қарашадағы № 778 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН.**

3 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН.

4 Осы стандартта «Халық денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексінің нормалары және «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы жүзеге асырылған.

Специалист, освоивший образовательную программу циклов повышения квалификации, должен приобрести знания и навыки, соответствующие цели и содержанию конкретного цикла, а также требованиям настоящего стандарта.

10.2 Итоговая аттестация – форма контроля теоретических и клинических достижений специалиста, направленная на определение соответствия полученных им знаний, умений, навыков и компетенций требованиям настоящего стандарта. Форма проведения итоговой аттестации определяется обучающей организацией самостоятельно.

10.3 Специалистам, освоившим программы дополнительного медицинского образования, выдаётся документ установленного образца о повышении квалификации или переподготовке по специальности «Детская хирургия»

Осы стандартты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

9.3 Содержание образовательной программы определяется Типовыми учебными программами (дисциплины обязательного компонента), разработанными на основе настоящего стандарта по специальности.

Обучающая организация на основе Типовых учебных программ (дисциплин обязательного компонента) разрабатывает Рабочие учебные программы и syllabus по дисциплинам обязательного компонента и компонента по выбору, которые вместе с Рабочими учебными планами и контрольно-измерительными средствами (тестовые задания и задачи) составляют учебно-методический комплекс специальности (УМКС).

9.4 Дополнительное профессиональное образование осуществляется медицинскими организациями образования и науки, реализующими образовательные программы дополнительного образования.

9.5 Требования к кадровому обеспечению: учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводить лица, имеющие учёную степень доктора или кандидата наук, академическую степень доктора философии или магистра по специальности. Для проведения занятий могут приглашаться профильные специалисты первой и высшей квалификационной категории.

9.6 Требования к учебно-методическому обеспечению: учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса должно гарантировать возможность качественного освоения слушателями образовательной программы дополнительного медицинского (или фармацевтического) образования.

Реализация образовательной программы должна сопровождаться свободным доступом к международным информационным сетям, электронным базам данных, библиотечным фондам, компьютерным технологиям, учебно-методической и научной литературе.

9.7 Учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводиться с использованием инновационных технологий и интерактивных методов обучения.

9.8 Требования к материально-техническому обеспечению: организации, реализующие образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования должны располагать материально-технической базой (аудиторный фонд, клинические базы, компьютерные классы, лаборатории, приборное обеспечение, фондовые материалы), соответствующей действующим санитарно-техническим нормам и обеспечивающей проведение всех видов теоретической и клинической подготовки, предусмотренных учебным планом.

10 Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования

10.1 Общие требования. Специалист, освоивший образовательную программу переподготовки, должен приобрести объём знаний и навыков, соответствующий требованиям настоящего стандарта, а также соответствовать квалификационной характеристике специальности «Детская хирургия», утвержденной приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении квалификационных характеристик медицинских и фармацевтических специальностей».

1. Қолдану саласы	6
2. Нормативтік сілтемелер	6
3. Терминдер мен анықтамалар	6
4. Қысқартуар	7
5. Жалпы ережелер	7
6. «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар	8
7. «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар	8
8. «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар	9
9. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру ортасына қойылатын талаптар	17
10. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар	18

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

БАЛАЛАР ХИРУРГИЯСЫ мамандығы

Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру
бағдарламасының мазмұн минимумына қойылатын мемлекеттік талаптар

Енгізу күні 01.01.2010

1 Қолдану саласы

Бұл мемлекеттік стандарт (әрі қарай – стандарт) қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасы мазмұнының мемлекеттік міндетті минимумы мен мамандардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Стандарттың ережелерін ведомстволық бағыныштылығына, ұйымдық-құқықтық нысандарына, оқыту түрлеріне қарамастан біліктілік арттыру мен қайта даярлау бағдарламасын жүзеге асыратын барлық мекемелер қолдануға және сақтауға міндетті.

Стандарт Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдары бойынша білім беру бағдарламасын жасау кезінде пайдаланылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Стандартта келесі нормативтік құжаттардан сілтемелер алынды:

- «Халықтың денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексі;
- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы № 251-3 Еңбек Кодексі;
- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңы;

- «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы;

- «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 бұйрығы;

- «Медицина және фармацевтика кадрларының біліктілігін арттыру мен қайта даярлау Ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 11 қарашадағы № 691 бұйрығы.

3 Терминдер мен анықтамалар

Стандартта терминдер мен анықтамалар «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңына, «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын

Продолжение таблицы 4

	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Актуальные проблемы детской хирургии
	Современные данные об этиопатогенезе, клинике, диагностике и дифференциальной диагностике, методах лечения, профилактике, неотложной помощи при хирургических заболеваниях детского возраста, использование принципов доказательной медицины, применение протоколов диагностики лечения. Использование инновационных технологий в инструментальной и лабораторной диагностике, методах хирургического лечения.

9 Требования к образовательной среде дополнительного медицинского (или фармацевтического) образования

9.1 Организация самостоятельно разрабатывает и утверждает Рабочие учебные планы переподготовки и повышения квалификации на основе Типовых учебных планов переподготовки и циклов повышения квалификации в соответствии с настоящим стандартом по специальности

9.2 Образовательная программа повышения квалификации и переподготовки содержит:

- теоретическое обучение, включающее изучение базовых и профилирующих дисциплин;
- клиническое обучение (практическое обучение – для специальностей неклинического профиля);
- промежуточную и итоговую аттестацию.

Продолжение таблицы 3

	кожной клетчатки у новорожденных. Сепсис новорожденных. Язвенно некротический энтероколит, клиника, диагностика, лечение.
ПДО 09	Неотложная хирургия
	Острый аппендицит у детей. Дифференциальная диагностика, хирургическая тактика. Лечение. Аппендикулярный инфильтрат. Дифференциальная диагностика, хирургическая тактика. Лечение. Дивертикул Меккеля. Дифференциальная диагностика, хирургическая тактика. Лечение. Ущемленные грыжи. Дифференциальная диагностика, хирургическая тактика. Лечение. Абсцессы, инфильтраты, кишечные свищи. Перитонит. Хирургическая тактика. Лечение. Холецистит. Дифференциальная диагностика, хирургическая тактика. Лечение. Желудочно-кишечные кровотечения. Дифференциальная диагностика кровотечений из верхних отделов ЖКТ. Дифференциальная диагностика кровотечений из нижних отделов ЖКТ. Лечение. Повреждения полых органов брюшной полости. Проникающие ранения живота. Диагностика, лечение. Инвагинация кишечника. Лапароскопический и колоноскопический методы лечения инвагинации кишечника. Острая кишечная непроходимость у детей. Консервативное лечение, хирургическая тактика. Эхинококкоз органов брюшной полости. Неотложные показания и методы хирургического лечения. Острый панкреатит. Дифференциальная диагностика, хирургическая тактика. Лечение. Закрытые травмы органов брюшной полости. Показания к оперативному лечению. Инородные тела ЖКТ. Дифференциальная диагностика, хирургическая тактика. Лечение. Язвенная болезнь желудка и двенадцатиперстной кишки. Дифференциальная диагностика, хирургическая тактика. Лечение. Синдром портальной гипертензии. Показания к хирургическому лечению. Острые заболевания прямой кишки. Клиника, диагностика, консервативное и оперативное лечение. Ожоги, электротравма. Диагностика, лечебная тактика ведения больных.
ПДВ	Компонент по выбору

Таблица 4 - Содержание образовательной программы повышения квалификации (4 недели) по специальности

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни

бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысына сәйкес қолданылады.

Біліктілік – кәсіби қызметін атқаруға немесе білімін жалғастыруға арналған түлектің (бітірушінің) білімі туралы құжатында көрсетілетін кәсіби-дайындықтың деңгейі мен түрі.

Мамандық – білім туралы құжаттармен бекітілетін белгілі бір қызметтің түріне қажетті мақсатты дайындық арқылы, жұмыс тәжірибесімен игерілген білімнің, іскерлік пен дағдылардың кешені.

Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру – мемлекет пен қоғам азаматтарының білімге деген сұранысын жан-жақты қанағаттандыру мақсатында барлық деңгейдегі қосымша білім беру бағдарламаларының негізінде іске асырылатын оқыту процесі.

Тыңдаушы – қосымша медициналық және (немесе) фармацевтикалық білім бағдарламасын іске асырушы мекемеге оқуға қабылданған маман.

Қайта даярлау (мамандандыру) – басқа кәсіпті немесе мамандықты меңгеруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Біліктілік арттыру – бұрын алған кәсіби білімін, іскерлігі мен дағдыларын жалғастыруға, кеңейтуге, тереңдетуге, жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Білім беру бағдарламасы – оқу және практикалық (клиникалық) жұмыстың көлемі мен түрі, пәндер тізімі енгізілген нақты мамандық бойынша тыңдаушыларды дайындау мазмұнының жалпы сипаттамасы.

4 Қысқартулар

Стандартта келесі қысқартулар қолданылады:

- ҚБМС – қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің мемлекеттік стандарты;
- НП – негізгі пәндер;
- БП – бейіндік пәндер;
- МОӘК – мамандықтың оқу-әдістемелік кешені.

5 Жалпы ережелер

5.1 Медицина және фармацевтика кадрларының біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлау «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 Бұйрығымен бекітілген мамандықтар бойынша жүргізіледі.

5.2 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлаудың білім беру бағдарламаларын ведомстволық бағыныстылығы мен меншік түріне қарамастан денсаулық сақтау саласында білім беру және/немесе ғылыми қызметті жүзеге асыратын, қажетті оқу-әдістемелік, материалдық-техникалық жабдықтармен қамтамасыз етілген медициналық білім және ғылым ұйымдары іске асырады.

5.3 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлау:

- осы стандартқа;
- медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасына;
- мамандықтардың біліктілік сипаттамасына;
- оқу- әдістемелік және бағдарламалық құжаттарға сай іске асырылады.

5.4 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламаларын меңгерген және қорытынды аттестациядан сәтті өткен тұлғаларға бекітілген үлгідегі құжат беріледі.

5.5 Стандарт ережелерінің мақсаттары:

- мамандардың біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлауға қойылатын міндетті талаптарды орындау арқылы қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің жоғары сапасына ие болу;
- қосымша кәсіптік оқытуды іске асыратын ұйымның жұмысының тиімділігін қадағалайтын бақылау жүйесін құру және оқу процесін регламенттеу.

6 «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар

6.1 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгеруге тілек білдіруші тұлғалардың бұдан бұрынғы қажетті деңгейдегі білімі – жоғары медициналық білім.

7 «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар

7.1 «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымы білім берудің мазмұнын анықтайтын, олардың сәйкестілігін айқындайтын, өлшемі мен есебін анықтайтын оқу және клиникалық жұмыстардың әр түрінен құрылады. Жұмыстың барлық түрлерінің ауқымдылығын есептеу игерілген материалдардың сағат/апта көлемі бойынша жүзеге асырылады. Сонымен қатар, бұдан бұрынғы білім деңгейінде игерілген жинақтық сағат/апта жүйесі бар.

7.2 «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламалары күндізгі оқу формасы арқылы жүзеге асырылады.

Мамандардың біліктілігін арттыру заңмен белгіленген тәртіп бойынша электронды және телекоммуникация құралдарының көмегімен қашықтан оқыту формасы арқылы да жүргізілуі мүмкін.

7.3 Оқытудың ұзақтығы:

- 1) қайта даярлау циклында:
 - хирургиялық бейін мамандықтары бойынша бұрынғы алған білімі мен еңбек өтілі болса – 1620/30 сағат/апта;
 - хирургиялық емес бейін мамандықтары бойынша бұрынғы алған білімі мен еңбек өтілі болса - 2160/40 сағат/апта;
- 2) біліктілік арттыру циклында – 54/1 сағат/аптадан 216/4 сағат/аптаға дейін.

Продолжение таблицы 3

	проведения диагностических исследований, удаление инородных тел, биопсия, удаление полипов, новообразований. Цистоскопия. Технические особенности проведения диагностических исследований, удаление инородных тел, биопсия, удаление полипов, новообразований.
ПДО 07	Травматология и ортопедия
	Черепно-мозговая травма у детей. Диагностика, хирургическая тактика. Особенности черепно-мозговых травм у детей раннего возраста. Переломы плечевой кости у детей. Переломы костей предплечья. Травмы костей локтевого сустава. Переломы Монтеджи, Брехита, Мальгени и Галлеаци. Диагностика, тактика лечения. Переломы бедренной кости. Переломы шейки бедра. Внутрисуставные переломы костей голени, эпифизов. Диагностика, тактика лечения, показания к оперативному лечению. Переломы костей таза у детей. Лечение. Переломы позвоночника, особенности клинической картины, диагностика, лечение. Травматические вывихи, патологические переломы костей. Ожоги. Ожоговая болезнь. Постожоговые контрактуры, принципы лечения, реабилитация. Комбинированная травма и комбинированные повреждения скелета. Тактика лечения. Травмы и ранения грудной клетки. Консервативное лечение детей с закрытыми повреждениями конечностей. Методы хирургического лечения кривошеи у детей. Воронкообразная и синдромальная деформация грудной клетки у детей, методы диагностики и лечения. Сколиоз, кифоз. Методы лечения и профилактики. Аномалии развития кисти и пальцев. Врожденная деформация кистевого сустава. Врожденная косолапость, лечение. Врожденная патология тазобедренного сустава у детей, диагностика, консервативное и оперативное лечение. Coxa Vara, Coxa Valga. Методы хирургического лечения. Диспластические процессы в костях. Клиника, диагностика и лечение. Остеохондропатия у детей. Консервативное и оперативное лечение.
ПДО 08	Хирургия новорожденных
	Пороки развития лицевого скелета. Пороки развития и заболевания мозгового скелета и позвоночника, клиника, диагностика, лечение. Родовая травма новорожденных. Клиника, диагностика и лечение. Эмбриональные грыжи, гастрошизис. Клиника, диагностика и лечение. Аномалии желчного и мочевого пузыря. Эмбриональная грыжа пупочного канатика. Пороки желчевыводящих путей, диагностика и лечение. Пороки развития толстой кишки, аноректальные пороки. Современные принципы диагностики и лечения перитонитов у новорожденных. Врожденная высокая и низкая кишечная непроходимость. Клиника, диагностика и лечение. Врожденный пилоростеноз, методы диагностики и лечения. Принципы лечения гнойно-воспалительных заболеваний кожи и под-

Продолжение таблицы 3

	Острые гнойные заболевания кожи и подкожной клетчатки. Фурункул, карбункул, абсцесс, флегмона. Клиника, диагностика, общее и местное лечение. Возможные осложнения. Лимфадениты и аденофлегмоны у детей. Диагностика, консервативное и оперативное лечение. Заглочные абсцессы. Клинические проявления. Диагностика, лечение. Парапроктиты у детей. Клиника, диагностика, лечение. Возможные осложнения и их профилактика. Гнойные артриты у детей. Клиника, лечение. Показания к физиолечению, ЛФК. Острый гематогенный остеомиелит у детей. Клиника, дифференциальная диагностика, лечение, осложнения. Хронический остеомиелит. Первично-хронические формы остеомиелита. Атипичные формы остеомиелита. Клиника, диагностика и лечение. Абсцессы Дугласова пространства, межмышечные, поддиафрагмальные абсцессы. Показания к консервативному и оперативному лечению. Перинефриты, забрюшинная флегмона. Клиника, диагностика, оперативное лечение. Методы дренирования абсцессов.
ПДО 05	Торакальная хирургия
	Особенности анатомо-физиологического развития грудной клетки и ее органов у детей. Новые методы исследования и диагностики органов грудной клетки у детей. Пороки развития легких у детей, врожденные кисты, врожденная долевая эмфизема. Консервативное и оперативное лечение. Врожденные диафрагмальные грыжи. Клиника, диагностика, лечение. Хронические воспалительные заболевания легких у детей. Травмы пищевода и желудка, инородные тела. Синдром Меллори-Вейса. Острые гнойно-воспалительные заболевания легких и плевры у детей. Клиника, диагностика и лечение. Эхинококк легкого. Клиника, диагностика и комплексное лечение. Пороки развития пищевода. Современные принципы диагностики и лечения. Гнойный медиастинит.
ПДО 06	Эндоскопическая хирургия
	Принципы организации работы в лапароскопической операционной и подготовка больных к операции. Особенности оперативной техники. Технические особенности проведения диагностических исследований и оперативной лапароскопии. Операции при остром аппендиците, хроническом калькулезном холецистите, паховых грыжах, варикоцеле, желудочно-пищеводном рефлюксе. Осложнения лапароскопической хирургии и путей их предупреждение. Фиброгастродуоденоскопия, особенности исследований, эндоскопическое остановка кровотечения, удаление полипов. Бронхоскопия. Технические особенности проведения диагностических исследований, удаление инородных тел, биопсия, акклюзия бронхов, санация и ловаж бронхов. Фиброколоноскопия, ректоманоскопия Технические особенности

Оқу аптасының ұзақтығы 54 сағаттан 60 сағатқа дейін, оның ішінде 36-дан 40-қа дейінгісі – аудиториялық (академиялық) сағаттар, 18-20 – тыңдаушының өзіндік жұмысы. 1 академиялық сағаттың ұзақтығы 50 минут.

8 «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар

8.1 Мамандарды дайындау деңгейіне қойылатын талаптар «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнымен анықталады.

8.2 Білім беру міндетті компоненттен және таңдаулы компоненттен тұрады.

Міндетті компонент жататын пәндердің тізімі және тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемі осы стандарттың Типтік оқу жоспарымен анықталады (1-2 кесте). Таңдауға болатын пәндердің тізімі мен тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемін білім беру және ғылым ұйымдары өзі бекітеді.

Таңдауға болатын компоненттің пәндері балалар хирургиясының және аралас пәндердің жеке бөлімдерін тереңдете зерделеуді қажет етеді, сонымен бірге жұмыс берушінің болжалдары мен еңбек нарығының қажеттіліктері есепке алынады.

8.3 Ұзақтығы 4 апталық қайта даярлау циклі мен біліктілік арттыру циклдары бойынша міндетті компонент пен таңдау компонентінің ара қатынасы 50% - 50%. Біліктілік арттыру циклы 100% таңдау компонентінен тұрады, оның ұзақтығы 1 аптадан 3 аптаға дейінгі уақытты қамтиды.

8.4 Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) оқытудың ұзақтығы мен тақырыпты ұйым төменде ұсынылған негізгі тақырыптардан (бағыт) өз бетінше таңдап алады.

8.5 «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) даярлаудың негізгі тақырыптары (бағыттары) мыналар:

- «Балалар хирургиясындағы инновациялық технологиялар»;
- «Балалар хирургиясындағы өзекті мәселелер»;
- «Балалардың шұғыл хирургиясының өзекті мәселелері»;
- «Балалар урологиясындағы өзекті мәселелер»;
- «Аз инвазиялы хирургия»;
- «Балалар хирургиясындағы эндобейнехирургиялық әрекеттер»;
- «Балалар хирургиясындағы дәлелді медицина мәселелері».

8.6 «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қосымша медициналық білімнің білім беру бағдарламасының мазмұны 3-4 кестелерге сәйкес анықталады.

1-кесте - «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қайта даярлаудың типтік оқу жоспары

№	Пәндердің атауы	Оқу жүктемесінің сағат/аптамен көрсетілген көлемі*	Оқу жүктемесінің сағат/аптамен көрсетілген көлемі **	Бақылау формасы
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	54/1	54/1	
МНП	Міндетті компонент	54/1	54/1	
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса	36/ 2/3	36/ 2/3	Сынақ
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	18/ 1/3	18/ 1/3	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	1566/29	2106/39	
МБП	Міндетті компонент	756/14	1026/19	
МБП 01	Амбулаториялық-емханалық хирургия	54/1	54/1	Сынақ
МБП 02	Жоспарлы хирургия	108/2	162/3	Сынақ
МБП 03	Балалар урологиясы	54/1	54/1	Сынақ
МБП 04	Іріңді хирургия	108/2	162/3	Сынақ
МБП 05	Торакальды хирургия	54/1	108/2	Сынақ
МБП 06	Эндоскопиялық хирургия	54/1	54/1	Сынақ
МБП 07	Травматология және ортопедия	108/2	162/3	Сынақ
МБП 08	Нәрестелер хирургиясы	54/1	54/1	Сынақ
МБП 09	Шұғыл хирургия	162/3	216/4	Сынақ
ТБК	Таңдау компоненті	810/15	1080/20	Сынақтар
ҚА	Қорытынды аттестация			
	Барлығы	1620/30	2160/40	

Ескерту:

* - хирургия бейіні мамандықтары бойынша бұрынғы білімі мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған жоспар;

** - хирургиялық емес бейін мамандықтары бойынша бұрынғы білімі мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған жоспар.

Продолжение таблицы 3

	диагностика, консервативное лечение, реабилитация. Пупочная, паховая, бедренная, грыжа белой линии живота, диагностика, лечение, реабилитация. Сроки оперативного лечения. Панариций. Омфалиты. Короткая уздечка. Дермоидные кисты. Абсцессы и флегмоны мягких тканей, лимфадениты, аденофлегмоны. Фурункулы, карбункулы.
ПДО 02	Плановая хирургия
	Особенности предоперационной подготовки и послеоперационное лечение в плановой хирургии. Пупочная, паховая, бедренная, грыжа белой линии живота, диафрагмальная грыжа, черепно-мозговая и спинномозговая грыжи диагностика, лечение, реабилитация. Сроки оперативного лечения. Создание искусственного пищевода, виды пластики. Показания и методы лечения послеожоговых контрактур. Пилоростеноз, пилороспазм диагностика, лечение, реабилитация. Острая и хроническая кишечная непроходимость диагностика, лечение, реабилитация. Хронический аппендицит диагностика, лечение, реабилитация. Врожденные свищи пупка. Врожденные пороки развития, заболевания легких диагностика, лечение, реабилитация. Эхинококковые кисты паренхиматозных органов диагностика, лечение, реабилитация. Мегадолихосигма. Современные методы диагностики и лечения. Аноректальные пороки развития со свищем. Врожденные кисты, свищи шеи. Хирургические заболевания селезенки. Портальная гипертензия у детей, тактика лечения. Тератомы и дермоидные кисты. Хирургическая патология желчевыводящих путей и поджелудочной железы. Болезнь Гиршпрунга. Показания к консервативному и оперативному лечению.
ПДО 03	Детская урология
	Аномалии почек. Гидронефроз. Методы исследования, дифференциально-диагностический критерий. Мочекаменная болезнь. Полимультикистоз почек. Эхинококк почек. Клиника, диагностика, лечение. Пузырно-мочеточниковый рефлюкс. Сроки и подготовка к оперативному лечению. Острые и хронические заболевания мочевого пузыря. Врожденные свищи пупка, незаращение урахуса. Аномалии мочевого пузыря. Новообразования мочевого пузыря. Травмы мочевого пузыря, уретры, мочеточников и почек. Эписпадия, гипоспадия. Диагностика, сроки оперативного лечения. Водянка оболочек яичка, крипторхизм, варикоцеле, показания и сроки оперативного лечения. Орхоэпидидимит, орхит, воспаление гидатиды, травма яичек. Диагностика и сроки оперативного лечения. Фимоз, баланопостит, оперативное лечение.
ПДО 04	Гнойная хирургия
	Принципы лечения гнойных хирургических инфекций у детей. Профилактика гнойной хирургической и внутрибольничной инфекции.

Таблица 3 - Содержание образовательной программы переподготовки по специальности «Детская хирургия»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования здорового образа жизни)
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Хирургия амбулаторно-поликлиническая
	Организация амбулаторно-поликлинической службы РК. Принципы и организация диспансерного наблюдения. Детский травматизм и его профилактика. Повреждение мягких тканей. Доброкачественные образования кожи и мягких тканей. Принципы реабилитации детей с заболеваниями опорно-двигательного аппарата. Переломы длинных трубчатых костей. Подвывих головки луча. Травматические вывихи в мелких суставах кисти. Принципы и организация диспансерного наблюдения ортопедических больных. Врожденный вывих бедра, диагностика, консервативное лечение, реабилитация. Врожденная мышечная кривошея, диагностика, консервативное лечение, реабилитация. Косолапость диагностика, консервативное лечение, реабилитация. Сколиоз, диагностика, консервативное лечение, реабилитация. Врожденные и приобретенные деформации костей и суставов,

2-кесте – «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша біліктілік арттыру циклының типтік оқу жоспары

Пән циклы	Пәндердің атауы	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі	Бақы-лау фор-масы
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	0	0	0	18/1/3	
МНП	Міндетті компонент	0	0	0	18/1/3	
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса	0	0	0	12	Сынақ
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	0	0	0	6	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	54/1	108/2	162/3	216/4	
МБП	Міндетті компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
МБП 01	Балалар хирургиясының өзекті мәселелері	-	-	-	108/2	Сынақ
ТБК	Таңдау компоненті	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	Сынақ-тар
ҚА	Қорытынды аттестация					
	Барлығы	54/1	108/2	162/3	234/ 4 және 1/3	

3-кесте - «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша қайта даярлаудың білім беру бағдарламасының мазмұны

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау (СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса)
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ұғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Амбулаториялық-емханалық хирургия
	ҚР-да амбулаториялық-емханалық қызметтің ұйымдастырылуы. Диспансерлік байқылаудың ұйымдастырылуы мен принциптері. Балалар травматизмі және оның алдын-алу. Жұмсақ тіндердің зақымдануы. Жұмсақ тіндер мен терінің қа терсіз ісіктері. Тірек-қимыл аппараты ауруларымен ауыратын балаларды реабилитациялау принциптері. Ұзын түтік тәрізді сүйектердің сынуы. Сәуле басының таюы. Ұсақ білезік буындарының жарақаттық шығулары. Ортопедиялық науқастарды диспансерлік бақылаудың ұйымдастырылуы мен принциптері. Жамбас буынының туа біткен шығуы, диагностикасы, консервативтік емі, қалпына келтіру. Туа біткен бұлшықеттік қысық мойын, диагностикасы, консервативтік емі, қалпына келтіру. Маймақтық, диагностикасы, консервативтік емі, қалпына келтіру. Сколиоз диагностикасы, консервативтік емі, қалпына келтіру. Сүйектер мен буындардың туа біткен және жүре пайда болған деформациясы, диагностикасы, консер-

** - для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям нехирургического профиля.

Таблица 2 - Типовые учебные планы циклов повышения квалификации по специальности «Детская хирургия»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Объем учебной нагрузки в часах/неделях	Формы контроля
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	0	0	0	18/1/3	
БДО	Обязательный компонент	0	0	0	18/1/3	
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования ЗОЖ)	0	0	0	12	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	0	0	0	6	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54/1	108/2	162/3	216/4	
ПДО	Обязательный компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
ПДО 01	Актуальные проблемы детской хирургии	-	-	-	108/2	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	Зачеты
ИА	Итоговая аттестация					
	Итого	54/1	108/2	162/3	234/ 4 и 1/3	

8.6 Содержание образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Детская хирургия» определяется в соответствии с таб. 3-4.

Таблица 1 - Типовой учебный план переподготовки по специальности «Детская хирургия»

№	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях*	Объем учебной нагрузки в часах/неделях**	Формы контроля
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54/1	54/1	
БДО	Обязательный компонент	54/1	54/1	
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования ЗОЖ)	36/ 2/3	36/ 2/3	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	18/ 1/3	18/ 1/3	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	1566/29	2106/39	
ПДО	Обязательный компонент	756/14	1026/19	
ПДО 01	Хирургия амбулаторно-поликлиническая	54/1	54/1	Зачет
ПДО 02	Плановая хирургия	108/2	162/3	Зачет
ПДО 03	Детская урология	54/1	54/1	Зачет
ПДО 04	Гнойная хирургия	108/2	162/3	Зачет
ПДО 05	Торакальная хирургия	54/1	108/2	Зачет
ПДО 06	Эндоскопическая хирургия	54/1	54/1	Зачет
ПДО 07	Травматология и ортопедия	108/2	162/3	Зачет
ПДО 08	Хирургия новорожденных	54/1	54/1	Зачет
ПДО 09	Неотложная хирургия	162/3	216/4	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	810/15	1080/20	Зачеты
ИА	Итоговая аттестация			
	Итого	1620/30	2160/40	

Примечание:

* - для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям хирургического профиля;

3 кестенің жалғасы

	вативтік емі, қалпына келтіру. Кіндіктің, шаптың, санның, іштің ортаңғы сызығының жарықтары, диагностикасы, емі, реабилитациясы. Операциялық емнің мерзімдері. Панариций. Омфалиттер. Қысқа түйіндер. Дермоид жылауықтыр. Жұмсақ тіңдердің абсцестері мен флегмоналары, лимфадениттер, аденофлегмоналар. Сыздауықтар, шикандар.
МБП 02	Жоспарлы хирургия
	Жоспарлы хирургиядағы операция алдындағы дайындықтың және операциядан кейінгі емнің ерекшеліктері. Кіндіктің, шаптың, санның, іштің ортаңғы сызығының жарықтары, диафрагмалық жарық, бас-ми және жұлын-ми жарықтары, диагностикасы, емі, реабилитация. Операциялық емнің мерзімдері. Жасанды өңеш жасау, пластика түрлері. Күйіктен кейінгі контрактуралар емдеуге арналған көрсетілімдер мен әдістер. Пилоростеноз, пилороспазм, диагностикасы, емі, реабилитация. Жіті, созылмалы түйнек, диагностикасы, емі, реабилитация. Созылмалы аппендицит, диагностикасы, емі, реабилитация. Кіндіктің туа біткен жыланкөзі. Дамудың туа біткен ақаулары, өкпе аурулары, диагностикасы, емі, реабилитация. Паренхиматозды ағзалардың эхинококтық жылауығы, диагностикасы, емі, реабилитация. Мегадолихосигма. Диагностиканың және емдеудің қазіргі әдістері. Дамудың жыланкөзі бар аноректалдық ақаулары. Туа біткен жылауықтар (кисталар), мойын жыланкөзі. Көкбауырдың хирургиялық аурулары. Балалардың портальдық гипертензиясы, емдеу тәсілі. Тератомалар және дермоидтік жылауықтар. Өт шығатын жолдардың және ұйқыбездің хирургиялық патологиясы. Гиршпрунг ауруы. Консервативтік және операциялық жолмен емдеуге арналған көрсетілімдер.
МБП 03	Балалар урологиясы
	Бүйрек аномалиясы. Гидронефроз. Зерттеу әдістері, саралау диагностикалық белгілері. Бүйректас ауруы. Бүйрек поли-мультикистозы. Бүйрек эхинококкы. Клиникасы, диагностикасы, емдеу. Қуық-зәрағар рефлюксі. Операция жолымен емдеуге дайындық және мерзімі. Қуықтың жіті және созылмалы аурулары. Туа біткен кіндік жыланкөзі, ұрахустың жырығы. Қуық аномалиясы. Қуық ісіктері. Бүйректің және зәрағардың, қуықтың, үрлінің жарақаттары. Эписпадия, гипоспадия. Диагностика, операция жолымен емдеу мерзімдері. Атабездің қабығының шеміні, крипторхизм, варикоцеле, көрсетілімдері және операция жолымен емдеу мерзімдері. Орхоэпидидимит, орхит, гидатидтің қабынуы, атабездің жарақаты. Диагностика және операция жолымен емдеу мерзімдері. Фимоз, баланопастит, операциялық ем.
МБП 04	Іріңді хирургия
	Балалардың іріңді хирургиялық инфекцияларын емдеу принциптері.

	Іріңді хирургиялық және ауруханаішілік инфекцияның алдын алу. Тері және теріасты шелінің жіті іріңді аурулары. Сыздауық, шиқан, абсцесс, флегмона. Клиникасы, диагностикасы, жалпы және жергілікті емдеу. Болуы мүмкін асқынулар. Балалардың лимфадениттері және аденофлегмоналар. Диагностикасы, консервативтік және операциялық ем. Жұтқыншақ артындағы абсцесс. Клиникалық әйгіленімі. Диагностикасы, емі. Балалардың парапроктиттері. Клиникасы, диагностикасы, емі. Болуы мүмкін асқынулар және олардың алдын алу. Балалардың іріңді артриттері. Клиникасы, емі. Физиоёмге, ЕДШ арналған көрсетілімдер. Балалардың жіті гематогендік остеомиелиті. Клиникасы, саралау диагностикасы, емі, асқынулар. Созылмалы остеомиелит. Клиникасы, диагностикасы және емі. Дугласс қуысының абсцестері, бұлшықетаралық, көкетасты абсцестер. Консервативтік және операциялық емге арналған көрсетілімдер. Перинефриттер, ішперде артындағы флегмона. Клиникасы, диагностикасы, операциялық ем. Абсцестерді дренаждау әдістері.
МБП 05	Торакальды хирургия
	Балалардың кеудесінің және оның ағзаларының анатомиялық-физиологиялық дамуының ерекшеліктері. Балалардың кеуде ағзаларын зерттеудің және диагностикалаудың жаңа әдістері. Балалардың өкпесінің дамуының ақаулары, туа біткен жылауықтар, туа біткен бөліктік эмфизема. Консервативтік және операциялық ем. Туа біткен көкет жарығы. Клиникасы, диагностикасы, емі. Балалар өкпесінің созылмалы қабынбалы аурулары. Өңеш пен асқазанның жарақаттары, бөгде заттар. Меллори-Вейс синдромы. Балалардың өкпесі мен плеврасының іріңді-қабынбалы жіті аурулары. Клиникасы, диагностикасы және емі. Өкпе эхинококкозы. Клиникасы, диагностикасы және кешенді емі. Өңештің даму ақаулары. Диагностиканың және емнің қазіргі принциптері. Іріңді медиастинит.
МБП 06	Эндоскопиялық хирургия
	Лапароскопиялық операция бөлімінде жұмысты ұйымдастыру принциптері және науқастарды операцияға дайындау. Операциялық техниканың ерекшеліктері. Диагностикалық зерттеулер мен операциялық лапароскопия жүргізудің техникалық ерекшеліктері. Жіті аппендицитте, калькулезді созылмалы холециститте, шап жарығында, варикоцеледе, асқазан-өңеш рефлюксінде операция жасау. Лапароскопиялық хирургияның асқынулары және оның алдын алу жолдары. Фиброгастродуоденоскопия, зерттеудің ерекшеліктері, қан кетуді эндоскоптың көмегімен тоқтату, полиптерді алып тастау. Бронхоскопия. Диагностикалық зерттеулерді жүргізудің техникалық ерекшеліктері, бөгде затты алып тастау, биопсия, бронхылар акклюзиясы, бронхылар ловажы мен санациясы. Фиброколоноскопия, ректоманоскопия. Диагностикалық зерттеулерді жүргізудің техникалық ерекшеліктері,

7.3 Продолжительность обучения составляет:

1) на циклах переподготовки:

- при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальностям хирургического профиля - 1620/30 часов/недель;

- при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальностям нехирургического профиля - 2160/40 часов/недель;

2) на циклах повышения квалификации - от 54/1 до 216/4 часов/недель.

Продолжительность учебной недели составляет от 54 до 60 часов, из которых от 36 до 40 – аудиторные (академические) часы, 18-20 – самообучение слушателя. Продолжительность 1 академического часа составляет 50 минут.

8 Требования к содержанию образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Детская хирургия»

8.1 Требования к уровню подготовки специалистов определяются содержанием программ дополнительного медицинского образования по специальности «Детская хирургия».

8.2 Обучение состоит из обязательного компонента и компонента по выбору.

Перечень дисциплин обязательного компонента и соответствующие минимальные объемы часов/недель определяются Типовыми учебными планами настоящего стандарта (таб. 1-2). Перечень дисциплин по выбору и соответствующие минимальные объемы часов/недель устанавливаются организациями образования и науки самостоятельно.

Дисциплины компонента по выбору предполагают углубленное изучение отдельных разделов хирургии и смежных дисциплин, при этом учитываются ожидания работодателей и потребности рынка труда.

8.3 Соотношение обязательного компонента и компонента по выбору на цикле переподготовки и циклах повышения квалификации продолжительностью 4 недели составляет 50% к 50%. Циклы повышения квалификации продолжительностью от 1 до 3 недель на 100% состоят из компонента по выбору.

8.4 Тематику и продолжительность обучения на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) организация выбирает самостоятельно из рекомендованных ниже основных тем (направлений).

8.5. Основными темами (направлениями) подготовки на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) по специальности «Детская хирургия» являются следующие:

- «Инновационные технологии в детской хирургии»;
- «Актуальные вопросы детской хирургии»;
- «Актуальные вопросы неотложной хирургии у детей»;
- «Актуальные вопросы детской урологии»;
- «Малоинвазивная хирургия»;
- «Эндовидеохирургические вмешательства в детской хирургии»;
- «Вопросы доказательной медицины в детской хирургии».

5.3 Повышение квалификации и/или переподготовка осуществляются в соответствии с:

- настоящим стандартом;
- номенклатурой медицинских и фармацевтических специальностей;
- квалификационными характеристиками специальностей;
- учебно-методической и программной документацией.

5.4 Лицам, освоившим образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования и успешно прошедшим итоговую аттестацию, выдаётся документ установленного образца.

5.5 Положения настоящего стандарта имеют следующие цели:

- достижение высокого качества дополнительного медицинского и фармацевтического образования за счет выполнения обязательных требований к повышению квалификации и/или переподготовке специалистов;
- регламентация учебного процесса и создания системы контроля за эффективностью работы организаций, осуществляющих дополнительное профессиональное обучение.

5.6 Стандарты повышения квалификации и/или переподготовки по специальностям должны соответствовать положениям настоящего стандарта и определять совокупность требований к:

- содержанию образования;
- минимальному объему учебной нагрузки специалистов;
- уровню повышения квалификации и/или переподготовки специалистов.

6 Требования к лицам, получающим дополнительное медицинское образование по специальности «Детская хирургия»

6.1 Необходимый предшествующий уровень образования для лиц, желающих освоить образовательные программы дополнительного медицинского образования, – высшее медицинское образование, интернатура.

7 Требования к структуре образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Детская хирургия»

7.1 Структура программы дополнительного медицинского образования по специальности «Детская хирургия» формируется из различных видов учебной и клинической работы, определяющих содержание образования, отражает их соотношение, измерение и учет. Учет трудоёмкости всех видов работ осуществляется по объему освоенного материала в часах/неделях. При этом действует накопительная система часов/недель, освоенных на предыдущих уровнях образования.

7.2 Программы дополнительного медицинского образования по специальности «Детская хирургия» реализуются через очную форму обучения. Повышение квалификации специалистов может проводиться в форме дистанционного обучения, посредством электронных и телекоммуникационных средств в установленном законом порядке.

3 кестенің жалғасы

	бөгде затты алып тастау, биопсия, полиптерді, ісіктерді алып тастау. Цистоскопия. Техникалық зерттеу ерекшеліктері, бөгде затты алу, биопсия, полип және басқада ісіктерді алу.
МБП 07	Травматология және ортопедия
	Балалардың бас-ми жарақаты. Диагностика, хирургиялық тәсіл. Кіші жастағы балалардың бас-ми жарақатының ерекшеліктері. Балалардың тоқпан жілігінің сынуы. Білек сүйектерінің сынуы. Шынтақ буыны сүйектерінің жарақаттары. Монтедж, Брехит, Мальгени, Галлеация сынықтары. Диагностика, емдеу тактикасы. Ортан жілік сынулары. Ортан жілік мойнынан сынуы. Буын ішіндегі сирақ сүйектерінің сынулары, эпифиздер. Диагностикасы, емдеу тәсілі. Ортанжіліктің сынуы. Ортанжілік мойнағының сынуы. Сирақ сүйектерінің, эпифиздерінің буыншілік сынығы. Диагностикасы, емдеу тәсілі, операциялық жолмен емдеуге арналған көрсетілімдер. Балалардың жамбас сүйектерінің сынуы. Емдеу. Омыртқа бағанының сынықтары, клиникалық көрінісінің ерекшеліктері, диагностикасы, емдеу. Сүйектердің патологиялық сынықтары, буындардың жарақаттық шығуы. Күйіктер. Күйік ауруы. Күйіктен кейінгі контрактура, емдеу принциптері, реабилитация. Құрама жарақат және қаңқаның құрама зақымдары. Емдеу тәсілі. Көкіректің жарақаты және жарақаттануы. Аяқ-қолының жабық жарақаты бар балаларды консервативтік жолмен емдеу. Балалардың қисық мойнын хирургиялық жолмен емдеу. Балалар көкірегінің құйғы тәрізді және синдромдық деформациясы. Сколиоз, кифоз. Емдеу және алдын алу әдістері. Қолдың және саусақтардың даму аномалиясы. Қол буындарының туа біткен деформациясы. Туа біткен маймақтық, емдеу. Балалардың ұршық буынының туа біткен патологиясы, диагностикасы, консервативтік және операциялық жолмен емдеу. Соха Vara, Coxa Valga. Хирургиялық жолмен емдеу әдістері. Сүйектердегі диспластикалық процестер. Клиникасы, диагностикасы және емі. Балалардың остеохондропатиясы. Консервативтік және операциялық жолмен емдеу.
МБП 08	Нәрестелер хирургиясы
	Бет қаңқасының даму ақаулары. Бассүйек пен омыртқа бағанының даму ақаулары мен аурулары, клиникасы, диагностикасы, емдеу. Нәрестелердің туылу кезіндегі жарақаты. Клиникасы, диагностикасы және емдеу. Эмбриондық жарықтар, гастрошизис. Клиникасы, диагностикасы және емдеу. Өт қалтасының және қуықтың аномалиялары. Кіндікбаудың эмбриондық жарығы. Өт жолдарының ақаулары, диагностикасы мен емі. Токішектің даму ақаулары, аноректальдық ақаулар. Нәрестелердің перитониттерін диагностикалау мен емдеудің қазіргі принциптері. Туа біткен жоғарғы және төменгі түйнек. Клиникасы, диагностикасы және емдеу. Туа біткен пилоростеноз, диагностика және

	емдеу әдістері. Нәрестелердің тері және теріасты шелінің ірінді-қабынбалы ауруларын емдеу принциптері. Нәрестелердің сепсисі. Ойықжаралы-некротық энтероколит, клиникасы, диагностикасы, емі.
МБП 09	Шұғыл хирургия
	Балалардың жіті аппендициті. Саралау диагностикасы, хирургиялық тәсіл. Емдеу. Аппендикулярлы инфильтрат. Саралау диагностикасы, хирургиялық тәсіл. Емдеу. Меккел дивертикулы. Саралау диагностикасы, хирургиялық тәсіл. Емдеу. Қыспа жарық. Саралау диагностикасы, хирургиялық тәсіл. Емдеу. Абсцесстер, инфильтраттар, ішек жылан көздері. Перитонит. Хирургиялық тәсіл. Емдеу. Холецистит. Саралау диагностикасы, хирургиялық тәсіл. Емдеу. Асқазан - ішектен қан кету. Асқазан ішек жолдарының жоғарғы бөлігінен қан кетудің саралау диагностикасы. Асқазан ішек жолдарының төменгі бөлігінен қан кетудің саралау диагностикасы. Емдеу. Ішперде қуысының қуыс ағзаларының зақымдануы. Іштің ішіне кірген жарақаттары. Диагностикасы, емі. Ішек инвагинациясы. Ішек инвагинациясын емдеудің лапароскопиялық және колоноскопиялық әдістері. Балалардың жіті іштүйнегі. Консервативтік емі, хирургиялық тәсіл. Ішперде қуысы ағзаларының эхинококкозы. Шұғыл көрсетілімдер және хирургиялық жолмен емдеу әдістері. Жіті панкреатит. Саралау диагностикасы, хирургиялық тәсіл. Емдеу. Ішперде қуысы ағзаларының жабық жарақаттары. Операциялық жолмен емдеуге арналған көрсетілімдер. Асқазан ішек жолдарындағы бөгде заттар. Саралау диагностикасы, хирургиялық тәсіл. Емдеу. Асқазан мен ұлтабардың ойықжарасы. Саралау диагностикасы, хирургиялық тәсіл. Емдеу. Порталдық гипертензия синдромы. Хирургиялық жолмен емдеуге арналған көрсетілімдер. Тікішектің жіті аурулары. Клиникасы, диагностикасы, консервативтік және операциялық жолмен емдеу. Күйіктер, электрожарақат. Диагностикасы, науқастарды емдеу тәсілі.
ТБК	Таңдау компоненті
ҚА	Қорытынды аттестация
	Барлығы

4 кесте - «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша біліктілік арттырудың білім беру бағдарламасының мазмұны (4 апта)

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент

рования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

Квалификация – отражаемые в документе об образовании вид и степень профессиональной подготовленности выпускника к выполнению профессиональной деятельности или продолжению образования.

Специальность – комплекс приобретённых, путем целенаправленной подготовки и опыта работы знаний, умений и навыков, необходимых для определённого вида деятельности, подтверждаемый соответствующими документами об образовании.

Дополнительное медицинское и фармацевтическое образование – процесс обучения, осуществляемый на основе дополнительных образовательных программ всех уровней, с целью всестороннего удовлетворения образовательных потребностей граждан, общества и государства.

Слушатель – специалист, зачисленный на обучение в организацию, реализующую программы дополнительного медицинского и (или) фармацевтического образования.

Переподготовка (специализация) – форма профессионального обучения, позволяющая освоить другую профессию или специальность.

Повышение квалификации – форма профессионального обучения, позволяющая поддерживать, расширять, углублять и совершенствовать ранее приобретенные профессиональные знания, умения и навыки.

Образовательная программа – общая характеристика содержания обучения слушателей по конкретной специальности, включающая перечень дисциплин, виды и объем учебной и клинической или/и практической работы.

4 Сокращения

В стандарте применяются следующие сокращения:

- ГСДО – государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования;
- БД – базовые дисциплины;
- ПД – профилирующие дисциплины;
- УМКС – учебно-методический комплекс специальности.

5 Общие положения

5.1 Повышение квалификации и/или переподготовка медицинских и фармацевтических кадров проводится по специальностям, утвержденным приказом Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774.

5.2 Образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки реализуются медицинскими организациями образования и науки, основным видом деятельности которых являются образовательная и/или научная деятельность в области здравоохранения, имеющих необходимое учебно-методическое, материально-техническое оснащение, независимо от их ведомственной подчиненности и формы собственности.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Специальность: ДЕТСКАЯ ХИРУРГИЯ

Государственные требования к минимуму содержания программ
дополнительного медицинского и фармацевтического образования

Дата введения 01.01.2010

1 Область применения

Настоящий Государственный стандарт (далее - стандарт) устанавливает требования к государственному обязательному минимуму содержания образовательных программ дополнительного медицинского и фармацевтического образования и уровню подготовки специалистов.

Положения стандарта обязательны для применения и соблюдения всеми организациями, реализующими программы повышения квалификации и переподготовки, независимо от их ведомственной подчинённости, организационно-правовых форм и форм обучения.

Стандарт используется при разработке образовательных программ по циклам повышения квалификации и переподготовки.

2 Нормативные ссылки

В стандарте использованы ссылки на следующие нормативные документы:

- Кодекс Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV ;
- Трудовой кодекс Республики Казахстан от 15 мая 2007 года № 251-3;
- Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III;
- Постановление Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317;
- Приказ Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774;
- Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении Правил повышения квалификации и переподготовки медицинских и фармацевтических кадров» от 11 ноября 2009 года № 691.

3 Термины и определения

В стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III, постановлением Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформи-

4 кестенің жалғасы

НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелерін қоса
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ұғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Балалар хирургиясының өзекті мәселері
	Бала кезіндегі хирургия аурулардың этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы, саралау диагностикасы, емдеу әдістері, профилактикасы, шұғыл жәрдемі туралы қазіргі мәліметтер, дәлелді медицина принциптерін қолдану, емдеу диагностикасы хаттамаларын қолдану. Аспаптық және зертханалық диагностикада, хирургиялық жолмен әдістерінде инновациялық технологияларды қолдану.

9 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру орта-сына қойылатын талаптар

9.1 «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша осы стандартқа сәйкес қайта даярлау мен біліктілік арттыру циклдарының Типтік оқу жоспарының негізінде қайта даярлау мен біліктілік арттырудың Жұмыс оқу жоспарын мекеме (ұйым) өздігінше дербес әзірлеп, бекітеді.

9.2 Біліктілік арттыру мен қайта даярлаудың білім беру бағдарламасына:

- базалық және бейіндік пәндермен қоса теориялық білім беру;
- клиникалық білім беру;

• аралық және қорытынды аттестация енеді.

9.3 Білім беру бағдарламасының мазмұны «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша осы стандарттың негізінде жасалған Типтік оқу бағдарламасымен (міндетті компонент пәндері) анықталады.

Білім беретін ұйым Типтік оқу бағдарламасының (міндетті компонент пәндері) негізінде міндетті және таңдау компоненті пәндері бойынша Оқу жұмыс бағдарламалары мен силлабустар жасайды. Олар Оқу жұмыс жоспарлары мен бақылау-өлшеу құралдарымен (тест тапсырмалары мен есептер) бірге мамандықтың оқу-әдістемелік кешенін (МОӘК) құрайды.

9.4 Қосымша кәсіптік білімді қосымша білім беру бағдарламасын іске асырушы білім және ғылым медициналық ұйымдары іске асырады.

9.5 Кадрмен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклында оқу сабақтарын «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша доктор немесе ғылым кандидаты ғылыми дәрежесі бар тұлғалар жүргізуі керек. Сабақты жүргізу үшін бірінші және жоғары біліктілік санатындағы профильді мамандарды шақыруға болады.

9.6 Оқу-әдістемелікпен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: оқу процесінің оқу-әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз етуі тыңдаушылардың қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламасын сапалы меңгеру мүмкіндігіне кепіл болуы қажет. Білім беру бағдарламасын іске асыру халықаралық ақпараттық желілерге, электрондық дерек базаларына, кітапханалар қорына, компьютерлік технологияға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге еркін қол жеткізу мүмкіндігі болуы қажет.

9.7 Біліктілік арттыру және қайта даярлау циклындағы оқу сабақтары инновациялық технологиялар мен оқытудың интерактивті әдістерін қолдану арқылы өтуі керек.

9.8 Материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын іске асырушы мекемелерде қолданыстағы санитариялық-техникалық нормаларға сай және оқу жоспарында қарастырылған теориялық, клиникалық дайындықтың барлық түрлерін өткізуді қамтамасыз ететін материалдық-техникалық база болуы қажет (аудиториялық фонд, клиникалық базалар, компьютерлік класс, зертханалар, аспаптармен қамтамасыз ету, қор материалдары).

10 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

10.1 Жалпы талаптар. Қайта даярлаудың білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі, сондай-ақ «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың біліктілік сипаттамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрінің Бұйрығымен бекітілген «Балалар хирургиясы» мамандығының біліктілік сипаттамасына сай болуы керек.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Область применения	24
2. Нормативные ссылки	24
3. Термины и определения	24
4. Сокращения	25
5. Общие положения	25
6. Требования к лицам, получающим дополнительное медицинское образование по специальности «Детская хирургия»	26
7. Требования к структуре образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Детская хирургия»	26
8. Требования к содержанию образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Детская хирургия»	27
9. Требования к образовательной среде дополнительного медицинского и фармацевтического образования	35
10. Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования»	36

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 26 ноября 2009 года № 778.

3 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ.

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Кодекса Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV и постановления Правительства Республики Казахстан «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

Біліктілік арттыру циклының білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына, нақты циклдың мақсаты мен мазмұнына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі қажет.

10.2 Қорытынды аттестация – бұл мамандардың алған білімінің, дағдылары мен іскерлігінің, біліктілігінің осы стандарттың талаптарына сай келетіндігін анықтауға бағытталған маманның теориялық және клиникалық жетістіктерін бақылау түрі. Қорытынды аттестацияны өткізу формасын ұйым өзі анықтайды.

10.3 Қосымша медициналық білімнің бағдарламаларын меңгерген мамандарға «Балалар хирургиясы» мамандығы бойынша біліктілік арттыру немесе қайта даярлау туралы мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі.

Настоящий стандарт не может быть тиражирован и распространен без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Специальность:
ДЕТСКАЯ ХИРУРГИЯ**

ГСДО РК

Издание официальное

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Негізгі сөздер: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің мемлекеттік стандарты; білім беру бағдарламасы; тыңдаушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар; қайта даярлау, біліктілік арттыру.

Астана 2009